

մը չեն ազգագրորէն ըմբռնելու այն բաւ-
 ական տարածուած յորջորջանքը, որով
 արդի Համշէնցին եւն «Հայ-Լազ» կը կո-
 չուի: Այս յորջորջանքն այսօր պարզապէս
 տարազին համար է, զոր կը սիրեն կրել՝
 չի միայն Համշէնցին եւ իւր գաղութները,
 այլ նաեւ Ծորոխի գծի վրայ, Թորթում, եւ
 նաեւ այլուր. տարազ մը՝ որ ի վերջոյ մի-
 այն լաղին ալ յատուկ չէ: «Խաղտիք» անունն
 այսօր հայ ժողովրդեան քով սովորական
 ծանօթ չէ, մինչդեռ մնացած է Պոնտական
 լեռնաշղթային հին Պարխար անունը (յն. եւ
 լտ. մատենագրաց Paryadres), եւ ի վեր-
 ջոյ նաեւ Կիպիոտի քարտէսը կը նշանակէ
 անոր մէկ մասը՝ Balchar-Dagh: Կայ այսօր
 ալ համանուն (Parchal) գիւղ մը՝ տա-
 կալին կանգուն գեղակերտ եկեղեցիով եւ
 Պարխալ-ջուր մը՝ որ Խեւակի ջրոյ հետ
 միացած՝ Ծորոխ կը թափուի:

Այժմ անցնինք տեսնելու այս Պար-
 խարի եւ Խաղտեաց ծովահայեաց երեսի
 հայ գաւառները՝ Համշէն ու Սեւ Գետ: